

برونده معلم متخلف مرودشتی به هیئت تخلفات اداری رفته است

نتیجه بی‌توجهی به سلامت روان معلمان

هدی هاشمی: بار دیگر ویدئویی از تنبیه شدید بدنی در یک دبیرستان پسرانه منتشر شده است. ویدئو به‌سرعت در فضای مجازی پخش شده و آموزش و پرورش را وادار به واکنش کرد...

صفحه ۱۰

سرمقاله

زلزله و برنامه هفتم توسعه

مهدی زارع

روز بیست‌وسوم آبان ۱۴۰۱ در مجلس مقرر شد دولت ابتدا لایحه برنامه هفتم توسعه را به مجلس ارسال کند تا پس از تصویب آن لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ به مجلس تقدیم شود. به دلیل ابلاغ سیاست‌های کلی برنامه هفتم توسعه در ۲۱ شهریور ۱۴۰۱، دولت در تدوین لایحه برنامه هفتم و تدوین بودجه براساس آن با محدودیت زمانی مواجه شده است. رئیس مجلس در ۲۵ مهر ۱۴۰۱ گفت: «نگاه به مجموع ششش برنامه توسعه پشت سر گذاشته، نشان می‌دهد در رشد اقتصاد کلان، وضع بدی داریم؛ چراکه متوسط ۳۰ درصد برنامه ششم اجرایی شده است. این در حالی است که اگر کاری هم انجام نمی‌دادیم، این ۳۰ درصد خودبه‌خود اتفاق می‌افتاد». رئیس‌جمهور در ۱۴۰۱/۹/۲ خط‌مشی‌ها و چارچوب کلان برنامه هفتم توسعه را ابلاغ کرد. موضوعات کلیدی برای برنامه هفتم توسعه عبارت‌اند از: ۱- ثبات اقتصادی و کنترل تورم، ۲- رشد اقتصادی عدالت‌محور با رویکرد ارتقای بهره‌وری، ۳- امنیت غذایی، ۴- صندوق‌های بازتشتگی و تأمین اجتماعی و ۵- حکمرانی یکپارچه منابع و مصارف آب. در این موضوعات کلیدی به نظر می‌رسد که به مسئله «ایمنی در برابر زلزله و سوانح طبیعی» توجه نشده و به‌عنوان موضوع کلیدی اصلی نگنجانده نشده است. در برنامه ششم توسعه (۱۳۹۶–۱۴۰۰) ذیل ماده ۵۹ آمده بود: الف-وزارتخانه‌های راه و شهرسازی و کشور و شهرداری‌ها مکلف‌اند در طول برنامه نسبت به احیا، بهسازی، نوسازی و مقاوم‌سازی و بازآفرینی سالانه حداقل ۲۷۰ محله... (شامل ناکارآمد، تاریخی، سکونتگاه‌های غیررسمی و حاشیه‌ای) ... اقدام کنند. و ماده ۶۰ ... پ- به منظور انجام مطالعات لازم برای کاهش خطرپذیری (ریسک) در برابر زلزله: ۱- شبکه ایستگاه‌های شتاب‌نگاری و زلزله‌نگاری و پیش‌شانگرهای زلزله توسعه یابند... ماده ۶۱- الف- شورای‌عالی شهرسازی و معماری ایران مکلف است نسبت به احصای مناطق ویژه نیازمند بهسازی و نوسازی در بافت‌های فرسوده و دسته‌بندی طرح‌های واقع در این مناطق. ... اقدام کند ... ت- دولت مکلف است از طریق اعمال سیاست‌های حمایتی، حقوقی، تشویقی و اعطای تسهیلات یارانه‌ای نسبت به احیا و بهسازی حداقل ۱۰ درصد از بافت‌های فرسوده شهری با رعایت سرانه‌های روبنایی و زیربنایی از طرف بخش غیردولتی و شهرداری‌ها اقدام و مابالتفاوت سود تسهیلات یارانه‌ای مورد نیاز را همه‌ساله در قوانین بودجه سنواتی پیش‌بینی کند. شورای‌عالی شهرسازی و معماری ایران در جلسه ۱۳۹۷/۲/۳ ... درباره «حريم گسل‌های زلزله شهرهای ایران»... موارد ذیل را مصوب کرد:

الف- پهنه‌بندی حريم گسل‌های زلزله شهرهای تهران، تبریز و

کرمان

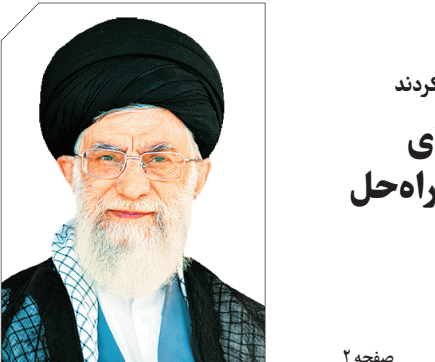
۱- نقشه‌های حريم‌های گسل‌های شهرهای تبریز و کرمان مورد تأیید و تصویب قرار گرفت.
۲- بلندمرتبه‌سازی ... در پهنه گسل‌های اصلی کلان‌شهر تبریز و کرمان ممنوع است ...
۳- ادارات کل راه و شهرسازی استان‌های آذربایجان شرقی و کرمان و شهرداری تهران موظف‌اند طرح تفصیلی شهرهای تهران، تبریز و کرمان را با در نظر گرفتن کاربری‌های مجاز به استقرار در پهنه‌های گسلی (مطابق بند ۴-۲-۶ استاندارد ۲۸۰۰ ایران و براساس مصوبات شورای‌عالی مطابق نقشه پهنه‌های گسلی ابلاغی بازنگری کرده و برای تصویب نهایی به شورای‌عالی ارسال کند.
۴- شهرداران شهرهایی که اسناد پهنه‌بندی حريم گسل‌های آنها ابلاغ شده است (تهران، تبریز و کرمان) مکلف‌اند ظرف مدت شش ماه از ابلاغ این مصوبه اطلاعات رقومی همه مستحذات واقع‌شده بر حريم‌های گسل‌ها را تکمیل و نتیجه را ... ارسال کنند.

بررسی وضع موجود نشان می‌دهد که پس از برنامه ششم توسعه، حتی توجه حداقل اجرایی نیز به‌ موارد مصوب در متن برنامه ششم توسعه و مصوبات شورای عالی معماری و شهرسازی نشده و موارد ذکرشده تحقق نیافته است. البته دلایل و بهانه‌ها گوناگون و متعددند؛ از تحریم‌ها و وضع اقتصادی کشور تا کرونا و... البته قابل اجرا نبودن مصوبات و بندهای برنامه قبلی. توجه به قانون در ساختمان‌سازی سابقه‌ای کهن دارد. قوانین پادشاه میان‌رودان حمورابی درمورد ساختمان ۲۲۰۰ سال قبل از میلاد اولین مجموعه قوانین وضع‌شده و مکتوب بشر است. این قانون شامل ۲۸۲ قانون است که بیشتر آنها درباره مجازات هستند. هر قانون وضعیت مجرم را در نظر می‌گیرد. این آیین‌نامه همچنین شامل اولین قوانین ساخت‌وساز شناخته شده است که برای همسویی انکیزه‌های سازنده و ساکنان طراحی شده‌اند تا اطمینان حاصل شود که سازندگان خانه‌های امن ایجاد کرده‌اند: - اگر سازنده خانه‌ای برای مردی بسازد و بنای آن را محکم نکند و خانه‌ای که ساخته فروریزد و صاحبخانه را بمیراند، آن سازنده گشته می‌شود. - اگر موجب مرگ پسر صاحبخانه شود، پسر آن سازنده را بکشند. - اگر موجب فوت غلام صاحبخانه شود، غلام به خر خود بازسازی کند. - اگر بنایی برای مردی خانه بسازد و بنای آن را برآورده نکند و دیواری در آن بيفتد، سازنده باید به خر خود دیوار را محکم کند.

ادامه در صفحه ۴

چهارشنبه ۱۶ آذر ۱۴۰۱ • ۱۲ جمادی‌الاول ۱۴۴۴ • ۷ دسامبر ۲۰۲۲ • سال بیستم • شماره ۴۴۴۰ • ۱۲ صفحه • ۱۰۰۰۰ تومان

صفحه ۲

در «شرق» امروز می‌خوانید: وزارت اطلاعات اعلام کرد: شناسایی چند هسته عملیاتی وابسته به گروهک منافقین در تهران، اصفهان و کردستان، اصولگرایان تندرو نگران تعطیلی گشت ارشاد و **یادداشت‌هایی از** قادر باستانی، امیر عربی

«شرق» از سفر وزیر امور خارجه به بلگراد و سارایوو گزارش می‌دهد

«تور بالکانی» در اوج مناقشه با اروپا

«شبکه شرق» در گفت‌وگو با فعالان سیاسی از بولتن هک‌شد فارس گزارش می‌دهد

محرمانه‌هایی معلق میان شایعه و واقعیت

۲

نگرانی خاص برای دربی تهران

وقت شنیدن صدای زنان است

۶

یادداشت

تضاد یا وحدت

برخی از کسانی که در سال‌های گذشته در فضای مُجالات سیاسی در ایران به نظریه‌پردازی مشغول بوده‌اند، اصل را بر این قرار داده بودند که عمده مشکلات ما در حوزه «معرفت‌شناسی» است. از همین رو، برای رفع آن باید «مسائل» را به خوبی توضیح داد و تبیین کرد و سپس عقلانیت حاکم بر عرصه حکمرانی را به طریقی قانع کرد که مثلاً به‌جای فلان سیاست‌گذاری، بهمان شیوه مدیریتی را در پیش بگیرد تا مشکل حل‌وفصل شود. اگر بپذیریم این رویکردی در جهت اصلاح شیوه‌های مدیریتی مبتنی بر رهیافت آسیب‌شناسی نظام معرفت‌شناختی حاکم بر عرصه مدیریت کشور بوده و در عرصه سیاستی (policy) قابلیت دنبال‌کردن داشته است، شاید بتوانیم بگوییم که همین رهیافت را می‌توان در سیاست (politics) هم دنبال کرد و قائل بر این شد که ما در سیاست نیز دچار برخی آسیب‌ها در سازوکارهای معرفت‌شناختی‌مان هستیم که باید آنها را تبیین کرد و تا حد امکان برطرف کرد.

یکی از عمده‌ترین این آسیب‌های معرفت‌شناختی رؤیای «وحدت» در زمانه «تضاد» است. عموماً تا پیش از شکل‌گیری جهان جدید و امواج تجدد (مدرنیته)، که همه ساحت‌های حیات اجتماعی بشری، ازجمله عرصه سیاسی و اجتماعی را درنوردیده و تقریباً فاتح بلانمانع شده است، منابع هنجارگذار و متفکران اجتماعی و سیاسی، در توصیه‌ها و تجویزات تئوریک‌شان، به دنبال ایجاد یک جامعه یک‌دست و واحد و یکپارچه و متحدالشکل و متحدالفکر بوده‌اند که تضاد و تنش‌ی در آن وجود نداشته باشد (که مثال کلاسیک آن جمهور افلاطونی است). نظم قُدمایی، عموماً و غالباً تضاد و تنش را به منزله یک آسیب می‌فهمید و تلاش می‌کرد آن را از بین ببرد. اما در دوران مدرنیته و این روزها اگر به چیزی به نام پسامدرنیته باور داشته باشیم، «تضاد» اصل قرار گرفته و «وحدت» به فراموشی سپرده شده است. این تغییر در نظام معرفتی یک تصمیم دلبخواهی با توجیهات تئوریک نیست بلکه برآمده از هستی‌شناسی اجتماعی متفاوتی است که در جهان جدید شکل گرفته است. واقعیت امروز جوامع بر پایه «تضاد» شکل گرفته است. هویت‌های متکثر، باورهای مختلف، سلايق گوناگون، خواسته‌های متعدد و چندوجهی، کثرت گروه‌بندی‌های اجتماعی و بسیاری از مؤلفه‌های دیگر، جوامع امروز را در موزاییکی از تضادها و تنش‌ها شکل داده است. بر مبنای همین هستی‌شناسی اجتماعی تضادگون است که تئوری‌های جامعه‌شناختی جدید اصولاً کوشیده‌اند جامعه را در وضعیت تضاد آن توضیح بدهند و نه وحدت،

ادامه در صفحه ۴

«شرق» از ماجرای تعیین سقف قیمت برای نفت روسیه و تأثیر آن بر بازارهای نفتی آسیا گزارش می‌دهد

دردسر تازه برای نفت؟

صادرات نفت امارات به حدود ۳۰۷ و عراق به حدود ۴۰۵ میلیون بشکه در روز رسید، اما میزان صادرات روزانه نفت ایران در بهترین حالت فقط یک تا ۱۰۵ میلیون بشکه برآورد شده است؛ آن‌هم نفتی که با تخفیف فراوان در بازارهای غیررسمی مبادله می‌شود. گرفتاری‌های بازار نفت ایران به همین جا خلاصه نمی‌شود و حالا گروه هفت و استرالیا برای نفت روسیه سقف قیمت ۶۰دلاری را در نظر گرفته است.

بر اساس طرحی که از روز دوشنبه هفته جاری به اجرا درآمده است، چنانچه روسیه نفت خود را با نرخ

یادداشت

گزنده‌های دادرسی منصفانه و حق دفاع

۱- امنیت قضائی استثنابردار نیست. شهروندان توقع دارند وقتی در مظان اتهام قرار می‌گیرند، عدالت ماهوی و آیینی مددکارشان باشد. همه هیمنه نهاد قدرت برای این است که شهروند رنج کمتری بکشد. امنیت مقابل حاکمیت و امنیت در دادگاه‌ها سرفصل استیفای این حق است. هر حرکت، تصمیم و اقدامی که حق دفاع شهروندان را نقض کند یا باعث شود شهروندان در محاکم آسیب‌پذیر شوند، چهره فرشته عدالت را دژم کرده و رنج مردم را افزون کرده است.

۲- عمدتاً شهروندان و متهمان دانش حقوقی ندارند و از وقتی بازداشت می‌شوند خانواده بی‌درنگ طی ساعات اولیه می‌خواهد از خدمت وکیل قابل اعتماد بهره‌مند شود. به وکلا زنگ می‌زنند و توقع دفاع سزاوار دارند. اما مانعی به نام تبصره ماده ۴۸ دسترسی وکلا را محدود می‌کند، به‌جز این آیین دادرسی برخی شعب دادگاه انقلاب با آنچه در کتب قانون نوشته شده، متفاوت است! مردم اساساً درکی از تبصره ۴۸ و قانون ندارند و می‌گویند مگر می‌شود بی‌وکیل روی دست بمانیم. خانواده می‌گویند بچه من فقط معترض بوده و مگر مجرم سازمان‌یافته و تروریست است که نتوانم وکلی که خودم اعتماد دارم اختیار کنم. او را توجیه می‌کنیم به وکیل مورد اعتماد قوه قضا رجوع کند، اما عمدتاً برای او قابل پذیرش نیست و رد می‌کند. متهم بی‌دفاع می‌ماند. وکیل کارکرد خود را از دست می‌دهد. گاهی بیسمان آرامش‌بخش خود با موکل را (صرفاً برای دفاع از منافع او و علی‌رغم میل باطنی و سوجدت وکالتی) می‌کسلد بدون اینکه بتواند موکل خود را مجاب کند و حتی رخصت اطلاع به وی

ساییا، برای نخستین‌بار در تاریخ خودروسازی ایران، سهم ساییا از ایران‌خودرو پیشی گرفت و در آن برهه، به‌عنوان بزرگ‌ترین گروه خودروسازی کشور شناخته شد و عمده شاخص‌های مالی ساییا بهبود یافت؛ اما از همان زمان اتهام‌هایی در مورد فیش‌های نجومی بذریاش و چهار عضو دیگر هیئت‌مدیره طی سال‌های ۸۷ و ۸۸ شرکت خودروسازی ساییا مطرح شد و روزنامه ایران در آن سال‌ها طی گزارشی از یاداش ۶۰۰ میلیون تومانی در ساییا نوشته بود. اما اعضای هیئت‌مدیره وقت شرکت ساییا و همچنین دفتر مهرداد بذریاش با انتشار دو بیانیه این موضوع را تکذیب کردند. در این بیانیه آمده که دریافتی اعضای هیئت‌مدیره شرکت‌های ساییا بسیار کمتر از مدیران بانک‌های دولتی است و روزنامه ایران قصد فراقفتی و دروغ‌پردازی داشته است. همچنین در این بیانیه تأکید شد که از روزنامه ایران شکایت می‌کند. گذشته از اینها، حواشی معرفی بذریاش برای ریاست دیوان محاسبات هم در نوع خودش دیدنی است. معرفی مهرداد بذریاش برای ریاست دیوان محاسبات با مخالفت‌های جدی مواجه بود. احمد توکلی، نماینده پیشین مجلس، در نامه‌ای به محمدباقر قالیباف، رئیس فعلی مجلس، خواستار تجدیدنظر در معرفی او برای این پست شد. توکلی ادعا داشت: «تبصره ۱ ماده ۵۱ قانون آیین‌نامه داخلی مجلس می‌گوید که داوطلب باید حداقل ۲۰ سال سابقه کار داشته باشد.

این گزارش را در صفحه ۵ بخوانید

داده شود. خانواده ناراضی، متهم آشفته، وکیل مکدر و از همه مهم‌تر عدالت خمود می‌شود.

۳- ما حقوق بانان عاشقان ایران دوست داریم کشورمان سرآمد عدالت و حقوق بشر باشد. دادگستری حامی حقوق شهروندی و مستقل از مناسبات قدرت باشد. حکمرانی مقید به تضمین حقوق بنیادین و آزادی‌های اساسی باشد. وکیل، قاضی، دادستان و بقیه کارگزاران عدالت نقش خود را خوب ایفا کنند. اما من وکیل از استیفای این حق –و نه حق بلکه از این تکلیف و وظیفه انسانی– محروم شده‌ام. دوستان قضائی می‌گویند ما مجری قانونیم. پس احیای حقوق عامه و گسترش عدل و تضمین آزادی‌های مشروع چه می‌شود؟! محروم‌کردن متهمان از انتخاب آزادانه وکیل و تشکیل دادگاه یا نتادوم تحقیق در غیاب وکیل منتخب متهم، گزندی آسیب‌زننده در فرایند عدالت قضائی و گریز گران بر پیگره دادرسی منصفانه است. به این گزند بی‌توجه باشیم؟!

۴- در جرائم ماهیتا سیاسی که در نقد یا تقابل با سیستم حکمرانی است، مهم‌ترین محک عدالت در برخورد با مخالف حکمروایی است. اصل تناظر و برابری سلاح‌ها و وجود وکیل مستقل مدافع حق، آزادی و اصول حقوقی و عدالت ایجاد موازنه می‌کند. آرایش و پیرایش موازنه دادرسی هم موضوعیت دارد و هم طریقتی اما فراتر از آن مقبولیت محکمه به رعایت این اصول است. اصل علنی‌بودن تا حضور نماینده دادستان تا منع دادرسی تلقینی تا پرهیز از دادرسی سلیقه‌ای و اجتهاد موسع در جرائم کیفری امنیتی تا منع تحصیل ادله از راه‌های نادرست و... همه اینها دیده‌بان دانا می‌طلبد... برخی وکیل مستقل را موی دماغ می‌دانند چون قانون را بلد است و در همان مکتب و مدرسه‌ای درس خوانده که قاضی و دادستان تلمذ داشته‌اند. چون چم و خم‌ها را بلد است، ایراد می‌گیرد و از سنگر اصل برات، دیده‌بانی از حکومت قانون می‌کند و ایرادهای فرایند دادرسی منصفانه را به نفع حقوق متهم و در

ادامه در صفحه ۴